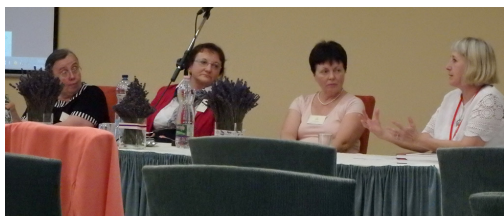

EKE – 2015 – SÁROSPATAK

KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS ÉS KONFERENCIA

Június 29-én, az EKE közgyűlése után **Kerekasztal** beszélgetés vette kezdetét: Könyvtárosi (egyházi könyvtárosi) életpálya-modell – címmel. *Barátné Dr. Hajdu Ágnes*, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke, *Asványi Ilona*, a pannonhalmi Főapátsági Könyvtár helyettes vezetője, *Dr. Kührner Éva*, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola főkönyvtárosa és *Dr. Hubert Gabriella*, egyesületünk elnöke folytattak eszmecsere-t, amelybe a résztvevők is bekapcsolódhattak. A beszélgetés során kiderült, hogy hasonló problémákkal küzdünk, de az egyházi könyvtárakban meg tapasztalható működésbeli különbségekre is fény derült. Olyan kérdések merültek fel tehát, amelyek egyaránt érintik a világi könyvtárakban és a saját könyvtárainkban tevékenykedő kollégák, vagyis mindannyiunk életét. Mint elhangzott: elindult egy, a pedagógusokéhoz hasonló, könyvtárosi életpálya-modell kialakítása. Az eredmények a nagyobb közönség számára még nem ismertek, de az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a könyvtári szakértők közötti tárgyalások eredményeképp létrejött modell mindenesetre reménykedésre ad okot.

Másnap szakmai konferencia kezdődött, **„Digitális tartalmak és szolgáltatások az egyházi és világi könyvtárakban”** címmel. Elsőként *Dr. Tüske László*, az OSZK főigazgatója tartott előadást, „Digitális tartalomszolgáltatás és jövőkép az Országos Széchényi Könyvtárban” címmel. Ennek során a meglévő szolgáltatások és a jövő

szolgáltatásainak ismertetése mellett az előadó aggodalmának adott hangot, hiszen mind finansziális, mind technikai problémák nehezítik ezeknek a szolgáltatásoknak a fenntarthatóságát és működését.

Ezt követte *Dr. Monok István* „Csak közösen van értelme: A Kárpát-medence régi könyves adatbázisa” címmel elhangzott előadása. Ebben megismerkedhettünk különböző adatbázisokkal, illetve a már ismertek jelenlegi fázisaival. Így az egyházi könyvtárak anyagának feldolgozására hivatott *Eruditio*val, mely új felületet kapott, vagy a *MOKKA-R* régi nyomtatványok adatbázisával. Mindkét rendszerben az igen sokrétű keresési lehetőség biztosított, ezáltal széleskörű statisztikai és egyéb lekérdezési metódusokkal bír. Szó esett a különböző könyvsorozatokról is: például a magyar nyelvűek közül a Könyvtártörténeti Füzetek 13 kötetéről, a Kárpát-medence koraújkori könyvtárainak 9 kötetéről vagy az idegen nyelvűek közül az Armenian cultural heritage in the Carpathian Basin-ről, melynek eddig egy kötete jelent meg, de már jelenleg is több újabb kötet vár kiadásra.

Dr. Koltay Klára: „Digitális tartalmak, re-

pozitívum a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárában” címmel elhangzott előadásában a Debreceni Egyetem elektronikus Archívumával (DEA) ismerkedhettünk meg részletesen. Ezen belül szó esett a gyűjtött digitális tartalmakról, a digitális raktár jellemzőiről: a repozitívum DSPACE alapú, ami minden digitális tartalom gyűjtőhelye az egyetemen és a metaadatokat Dublin Core formátumban tartalmazza. Az egyes tételekhez különböző fájlokban kapcsolódnak a verzió információk, a nyers képek és a különböző felbontású tartalmak, akár pdf-ek, akár a szöveges állományok a keresés megkönnyebbítéséhez. Nem ez az elsődleges szolgáltatói felület, de messzemenően kiszolgálja és segíti a könyvtári munkát és az egyetem tevékenységét egyaránt. Teszi mindezt különböző hozzáférési szintekkel, melyek a felhasználói felületen és a backend oldalon gyűjteményi és egyedi módon, tehát tételek szintjén is konfigurálhatók. Ízelítőt kaphattunk továbbá a keresés, a leírás alapelveiből és a szolgáltatási környezet struktúrájából is. Összegzésként pedig elhangzott: a repozitívum már önmagában is fontos funkciókat lát el azáltal, hogy tárol, a hozzáférést kontrollálja, a feltöltési munkafolyamatokat szabályozza és delegálhatóvá teszi. Mindezek alapján érdemes a határait tágítani és kialakítani köré a specializált szolgáltatói felületeket.

A kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet digitális adattárát mutatta be előadásában *Dr. Kurta József*. Szó esett az adattár létrejöttének körülményeiről, az annak során zajló munkafolyamatokról és az előadó reményének is hangot adott annak tekintetében, hogy az adatbázis hamarosan az interneten is hozzáférhetővé, kereshetővé válik.

Dr. Somfay Örs, az Arcanum munkatársa, „Az egyházi gyűjtemények dokumentumainak digitalizálása, szolgáltatása és publikálása a Hungaricanán” címmel tartott előadásában rávilágított, hogy ez a kezdeményezés már abban is különbözik az eddigiektől, hogy sok intézmény együttműködésével jött létre, melyek a könyv-

tári, levéltári és múzeumi szcéná egy igen jelentős szeletét reprezentálják, sokszínűen. Több kisebb-nagyobb projektet összefogva egy közös felületen, közös keresési lehetőséggel. Ily módon tehát a Hungaricana egy sok éves, tudatos építkezés eredménye, mely mintegy 150 intézmény alulról induló együttműködésének szerves fejlődéseként jött létre. Az adatbázis már indulásakor is több millió rekordot, igen sokféle dokumentumtípust, számtalan formátumban tartalmazott, azóta is dinamikusan fejlődik. Mindez egy nagy sebességű és hatékony keresőprogram segítségével használható, ami több, az eddig ismertektől eltérő, különleges keresési lehetőséget is biztosít a felhasználóknak. Az egyik ilyen a georeferált térképek keresési és megjelenítési lehetősége.

Ehhez kapcsolódott *Ungvári Zsuzsanna*, az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék tanársegédjének: „Térképek digitalizálása” című előadása. Ebben bepillantást nyerhettünk a térképek digitalizálásának szép, ugyanakkor mind technikai és tartalmi, mind elméleti szempontból sem egyszerű munkafolyamataiba. Bemutatta az Egyetemi Digitális Térképtárat, melynek 12.000 digitalizált tételéből már 9.600 adatbázisba is bekerült, különféle térképcsoportok szerint. A továbbiakban szó esett a digitális térkép-tár tervezéséről és kivitelezéséről is, például olyan különlegességekről, mint a Virtuális Glóbuszok Múzeuma vagy a dombortérképek virtuális megjelenítési lehetőségei.

A szünetekben a PEDRO Kft. könyvszkennerek bemutatóit tekinthették meg az érdeklődők.

Balogh Ferenc
Főgyűházmegyei Könyvtár, Eger